

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2020-2021 н.р. семестр II/3.

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Новітні технології викладання рідної мови у початковій школі
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 3 Лекції: 16 Семінарські/практичні заняття: 30 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 44 Вид контролю: іспит
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Депчинська Іветта Аттілівна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології E-mail: ivettlegeza@gmail.com
Пререквізити навчальної дисципліни	Методика викладання рідної мови у початковій школі, Порівняльна педагогіка, Теорія та методика навчання у початкових класах
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<i>Анотація</i> Нові тенденції розвитку освіти України поставили перед вищою школою ряд важливих завдань і зумовили певні зміни в організації та змісті праці вчителя, пошуки новітніх технологій навчання, що у свою чергу висуває нові вимоги до фахової підготовки вчителів початкової школи. Курс має чітку професійну спрямованість і покликаний забезпечити високий теоретичний рівень знань студентів з основ навчання рідної мови та читання у початкових класах, вироблення практично-методичних умінь, що забезпечать майбутнім учителям самостійність у роботі, сприятиме вихованню інтересу до творчої педагогічної діяльності. <i>Мета дисципліни</i> Забезпечити майбутніх учителів початкових класів знаннями теоретично обґрунтованих і практично перевірених шляхів і методів навчання та виховання на уроках рідної мови і читання за допомогою новітніх технологій; розвинути в студентів уміння застосовувати теоретичні положення в практиці викладання рідної мови та уміло

використовувати новітні технології у початковій школі; прищепити навички добору і використання найбільш раціональних й ефективних новітніх технологій викладання рідної мови у початковій школі при навчанні дітей грамоті, читанню, письму; розкрити принципи з'ясування понять фонетики, граматики, розвитку логічного мислення й усного та писемного мовлення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *ЗНАТИ*:

- теоретико-методичні засади викладання методики навчання рідної мови у початковій школі;
- предмет, завдання та зміст даної дисципліни;
- основи організації навчального процесу за допомогою новітніх технологій викладання рідної мови у початковій школі;

ВМІТИ:

- раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу учнів за допомогою новітніх технологій викладання рідної мови;
- правильно контролювати та оцінювати знання, вміння і навички учнів;
- раціонально добирати, а при необхідності виготовляти дидактичний матеріал, наочність до занять відповідно до їх пізнавальної мети;
- своєчасно й уміло використання новітніх технологій навчання для проведення занять у початковій школі;
- співвідносити теоретичні знання з практичними потребами сучасної школи, втілювати нові методичні ідеї у практику вивчення предмета, за допомогою новітніх технологій викладання рідної мови.

Загальні компетентності 1, 2, 3

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Вміння продукувати нові наукові ідеї з урахуванням етичних цінностей сучасної світової культури;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації, культурою наукового дослідження, використовувати інноваційні та цифрові технології в професійній діяльності.
- здатність володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формами) у різних сферах комунікації.

Фахові компетентності 3, 5, 10

- обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального;
- професійна самоосвіта, особистісне зростання, застосування новітніх методик у початковій освіті;
- здатність здійснювати викладацьку діяльність: реалізація організаційного процесу з використанням інноваційних технологій; формування культурного середовища щодо задоволення потреб

населення регіону;

– здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії, відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики;

– здатність до ефективної командної роботи;

– вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів.

– здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій).

Програмні результати навчання:

ПРН 3, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 9, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17

– знання сучасних інноваційних технологій підготовки та проведення різних форм організації занять у ЗО; усвідомлювати потенційні можливості організації навчального процесу у сучасній початковій школі в умовах розвивального навчання, на основі володіння персональним комп'ютером використовувати сучасні технології опрацювання інформації;

– здатність розробляти і технологічно конструювати уроки різних типів, впроваджувати інноваційні технології, передбачати їх ефективність та оцінювати результативність; вміти технологічно забезпечувати процес навчання на засадах сучасних педагогічних технологій та інноваційних підходів.

– вміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською, угорською та іноземною мовами. Здатність до критики й самокритики, знати психологію комунікацій та вміти застосовувати методи впливу.

Основні теми дисципліни:

Тема 1. Технологічний підхід у сучасній освіті. Технологічна компетентність майбутніх учителів початкової школи.

Тема 2. Технологія особистісно орієнтованого навчання. Сутність технології сучасного уроку. Сучасний особистісно орієнтований урок рідної мови в початковій школі.

Тема 3. Технології розвивального навчання.

Тема 4. Технологія проблемного навчання. Цільові орієнтації. Види проблемного навчання.

Тема 5. Педагогічна технологія метод проектів. Аналіз особистісно орієнтованих занять із навчання рідної мови в початковій школі за методом проектів.

Тема 7. Технології розвитку мовлення. Програмові вимоги до мовленнєвого (комунікативного) розвитку учнів. Аналіз сучасного особистісно орієнтованого уроку розвитку мовлення з погляду технологічного підходу.

Тема 8. Інноваційні технології навчання рідної мови в початковій школі. ІКТ у системі вивчення мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі.

Тема 9. Форми й методи кооперативного навчання рідної мови в початковій школі.

Методи навчання:

словесні: лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія;

практичні: метод вправ, практична робота, метод проєктів, «мозковий штурм», дослідницький, евристично-пошуковий;
наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни «Новітні технології викладання рідної мови у початковій школі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відповіді на семінарських заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, презентація) – 20 балів.

Самостійна робота – 15 балів.

Контрольна робота – 25 балів.

Усний іспит – 40 балів

Загалом – 100 балів.

До іспиту допускаються студенти, які відвідували лекційні та семінарські заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу, виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили 60 балів на протязі одного семестру.

Важливою передумовою допуску до іспиту є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.

У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу «Новітні технології викладання рідної мови у початковій школі» застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда;
- методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота, реферат, есе;
- методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<i>Політика щодо академічної доброчесності</i> Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ <i>Технічне та програмне забезпечення</i> Викладання навчальної дисципліни «Новітні технології викладання рідної мови у початковій школі» відбувається на основі таких складових методичного забезпечення: • підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання; • конспекти лекцій; • навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у закладах освіти.
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	<i>Нормативно-правова база</i> (Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, листи Міністерства освіти і науки України) Основна література: 1. Варзацька Л.О. Інтегровані уроки рідної мови і мовлення в перших класах загальноосвітніх шкіл. Методичний посібник. К.: "Юніверс", 2015. –143с. 2. Вашуленко М., Прищепка О., Вашуленко О. Навчально-методичне забезпечення процесу навчання грамоти першокласників за новою навчальною програмою // ПШ, 2012.–№9.–С. 29–35. 3. Вашуленко М., Прищепка О., Вашуленко О. Навчально-методичне забезпечення процесу навчання грамоти першокласників за новою навчальною програмою // ПШ, 2012.–№10.–С. 16–20. 4. Вашуленко М.С. Удосконалення змісту і методики навчання української мови в 1-4 класах.–К.: Рад.к., 1991.–112с. 5. Вашуленко М.С., Мельничайко О.І. Рідна мова 3-4 кл., – К.: Освіта, 2013.– 178 с. 6. Крайнова Ж. Формування комунікативної компетентності молодших школярів на заняттях з рідної мови. // Початкова школа, 2013.–№11.– С.24–27. 7. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. – Київ : Літера ЛТД, 2018. – 160 с. 8. Павленко Л.П. Сучасний урок в початковій школі. 68 уроків з розвитку зв'язного мовлення у 1–4 класах. –Х.: Вид. к... "Основа", 2015. –Ч. 1. – 112с.; Ч. 2.–112с. 9. Котик Т.М. Методика навчання української мови в початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів дистанційної форми навчання спеціальності «Початкова освіта»./Івано-Франківськ, 2015. – 295 с. 10. Крайнова Ж. Формування комунікативної компетентності молодших школярів на заняттях з рідної мови. // Початкова школа, 2013.–№11.– С.24–27.

11. Adamikné Jászó Anna (2008): Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Trezor Kiadó, Budapest
12. Adamikné Jászó Anna - H. Tóth István - Kálmánné Bors Irén - Kernya Róza - Kernya Róza (2008): Az anyanyelvi nevelés módszerei - Általános iskola 1-4. osztály. Trezor Kiadó, Budapest
13. Csépe Valéria (2006): Az olvasó agy. Akadémiai Kiadó, Budapest.
14. Józsa Krisztián, Steklács János (2009): Az olvasástanítás kutatásának aktuális kérdései. In. Magyar Pedagógia, 109. évf. 4. szám 365–397.
15. Nagy József (1993): Anyanyelvi tantárgypedagógia. Főiskolai jegyzet

Інформаційні ресурси

16. Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.), зі змінами 2019 р. Про вищу освіту <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
17. Державний стандарт початкової освіти (2018 р.) / Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
18. Концепція «Нова українська школа» (2016 р.) /Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти / Міністерствоосвіти і науки України. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
19. Концепція розвитку педагогічної освіти (2018 р.) / Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
20. Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій [електронний ресурс]. - Режим доступу до документа: <http://www.info-library.com.ua/books-text-6601.html>
21. Antalné Szabó Ágnes: A helyesírási mérés és fejlesztés gyakorlattípusai egy helyesírási verseny tükrében. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
22. Antalné Szabó Ágnes: A helyesírási kultúra fejlesztésének régi-új technikái. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
23. Bognár Amália: Digitális eszközökkel magyarul. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
24. Csákberényiné Tóth Klára: Helyesírási gyakorlatok az interaktív táblán – az időtartam jelölése. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
25. Feld-Knapp Iona – Perge Gabriella: Az élményszerű olvasás. Gondolatok a tanulói motivációról egy nemzetközi együttműködés tanulságai alapján. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
26. F. Joó Anikó: Az olvasási attitűd kutatása Mathewson modellje alapján. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
27. Gonda Zsuzsa: A digitális szövegek olvasásértésének fejlesztése az olvasási stratégiák segítségével. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
28. Raátz Judit: A kreatív írás gyakorlatai. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>
29. Steklács János – Szabó Ildikó – Szinger Veronika: Olvasási nehézségekkel küzdő tizenévesek tanítása Európában (ADORE-jelentés). <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/>